

Onderhandelingsakkoord over voorwaarden aandeelhouderschap Staat in regionale netwerkbedrijven

De Staat en de netwerkbedrijven Alliander, Enexis en Stedin zijn tot een onderhandelingsakkoord gekomen over de voorwaarden waaronder een kapitaalstorting en daarmee aandeelhouderschap door de Staat in de netwerkbedrijven in de toekomst mogelijk wordt. Deze voorwaarden zijn vastgelegd in een 'afsprakenkader', dat de ministers Kaag (Financiën) en Jetten (voor Klimaat en Energie) vandaag naar de Tweede Kamer hebben gestuurd. Het afsprakenkader wordt nu ter besluitvorming voorgelegd aan de raden van commissarissen, medezeggenschapsorganen en bestaande aandeelhouders van de netbeheerders. Het versterken van het eigen vermogen van de netwerkbedrijven is een cruciale randvoorwaarde om investeringen in de energietransitie te kunnen blijven doen tegen maatschappelijk aanvaardbare kosten.

Met opmerkingen [KP(1)]: Link naar Kamerbrief invoegen

Nederland is bezig met de uitvoering van het Klimaatakkoord, het faciliteren van de economische groei en het aansluiten van nieuwe woningen en bedrijven. De urgentie om de doelen, die voortvloeien uit het Klimaatakkoord te behalen, is hoog. Temeer omdat Nederland zich in een energiecrisis bevindt, die ervoor zorgt dat huishouders en bedrijven massaal en grootschalig vragen om verdere elektrificatie. De economische groei, digitalisering en de daarmee toenemende vraag naar capaciteit op het elektriciteitsnet blijft explosief groeien. Op steeds meer plekken loopt het net vol en kunnen bedrijven niet meer aangesloten worden. Tot 2030 investeren Alliander, Stedin, Enexis naar verwachting samen circa € 30 miljard in uitbreidingen en verzwaring van het net. Aanvullende ambities zoals het Fit for 55-pakket, REPowerEU en het versnellen van de woningbouw zullen de investeringen in de komende jaren nog verder doen toenemen.

Versterken eigen vermogen netwerkbedrijven

Het versterken van het eigen vermogen van de netwerkbedrijven is nodig om te voorkomen dat investeringen in het gas- en elektriciteitsnet verder onder druk komen te staan. Mocht de Staat in de toekomst, op verzoek van de netwerkbedrijven en in samenwerking met hun aandeelhouders, besluiten om aandeelhouder te worden, dan gebeurt dat onder bepaalde voorwaarden. In het afsprakenkader staat beschreven om welke voorwaarden dit gaat, zoals doorlooptijden van een toetredingsverzoek en afspraken rondom governance. Het Afsprakenkader dient als basis voor een eventuele participatieovereenkomst, waarin meer gedetailleerde afspraken worden vastgelegd, op het moment dat toetreding door de Staat als aandeelhouder daadwerkelijk aan de orde is. De komende maanden wordt het afsprakenkader door elk netwerkbedrijf afzonderlijk voor interne besluitvorming voorgelegd aan de eigen raad van commissarissen, medezeggenschapsorgaan en aandeelhouders.

Quote **CEO/CFO**: "Ik ben blij dat we in een constructieve dialoog tussen de netwerkbedrijven, aandeelhouders en de Staat afspraken hebben kunnen maken over de voorwaarden voor een kapitaalstorting. Daarmee maken we een eventuele toekomstige toetreding van de Staat mogelijk als aandeelhouder van de regionale netwerkbedrijven. Het energiesysteem van de toekomst is onlosmakelijk verbonden met het ontwerp van een toekomstbestendig Nederland. Het afsprakenkader bekrachtigt de gezamenlijke verantwoordelijkheid van de netwerkbedrijven, onze aandeelhouders en het Rijk om de energietransitie te realiseren en de investeringsopgave die daarbij hoort te borgen."

De eerste toepassing van het afsprakenkader gaat plaatsvinden bij Stedin. In de recente Miljoenennota kondigde het kabinet aan 500 miljoen euro te hebben gereserveerd voor het aandeelhouderschap bij het netwerkbedrijf van Zeeland, Zuid-Holland en Utrecht. Om de benodigde investeringen op peil te houden, heeft Stedin nog dit jaar zekerheid nodig over versterking van het eigen vermogen.

Bestaande aandeelhouders versterken vermogen

De netwerkbedrijven en hun aandeelhouders zijn een paar jaar geleden al gestart met het zoeken naar oplossingen om de kapitaalbehoefte in te vullen. Het geld is nodig voor het uitbreiden en toekomstbestendig maken van de energienetten. Zo zijn er bij de netwerkbedrijven voor honderden miljoenen euro's aan kosten bespaard door efficiencyverbeteringen. Zij blijven hier de komende jaren hard aan werken. Daarnaast hebben provinciale en gemeentelijke aandeelhouders het kapitaal van de drie netwerkbedrijven opgeteld reeds voor 1,3 miljard euro versterkt.

Alliander, Enexis en Stedin voerden samen met vertegenwoordigers van hun aandeelhouders de afgelopen periode gesprekken met het Rijk om te kijken welke rol partijen kunnen spelen in de financieringsbehoefte van de netwerkbedrijven. Het Rijk benadrukt daarbij dat ook een beroep wordt gedaan op medeoverheden voor een eventuele bijdrage. Stedin is dan ook in gesprek met bestaande aandeelhouders en nog niet-aandeelhoudende provincies en gemeenten in het werkgebied om te participeren.